

PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Rješenje br. II PŽ-614/90-2 od 17. 04. 1990.

Vijeće: mr. Veljko Vujović, mr. Pave Dević, prof. dr. Velimir Filipović

UPIS HIPOTEKE NA BROD — SADRŽAJ UPISA

U upisnik brodova u koji je upisana hipoteka moraju biti uneseni svi podaci koji se po Zakonu o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi zahtijevaju da se unesu — To se posebno odnosi na dospelost duga — Nije dovoljno da se u upisniku navede klauzula koja se u pogledu pojedinosti ugovora, na temelju kojega je dopušten upis, pozove na zbirku isprava ako odnosni podatak prema navedenom Zakonu mora biti unesen u upisnik brodova — Činjenica da hipotekarni dužnik namjerava povesti spor o ništavosti ugovora na temelju kojega je dopušten upis hipoteke, nije dovoljna da se upis hipoteke briše — Može se samo dopustiti zabilježba spora, a brisanje kada se pravosnažno utvrdi da je ugovor ništav.

Prvostepenim rješenjem, a na temelju ugovora o zajmu i hipoteci zaključenog u Splitu dana 19. 09. 1988., izvatka iz uložka broj 17 glavne knjige Upisnika pomorskih ribarskih brodova Lučke kapetanije Dubrovnik Dug 38/88 od 7. 11. 1988., dopuštena je uknjižba ugovornoga založnog prava na brodu »Eterno« luka upisa Dubrovnik, za osiguranje iznosa od 75.000.000 Lit. »a sve kako je pobliže upisano u citiranom ugovoru o hipoteci koji je priložen i nalazi se pohranjen u zbirci isprava« u korist dužnika, talijanskog državljanina, s time da će dopušteni upis izvršiti Lučka kapetanija u Dubrovniku.

Pravovremeno podnesenom žalbom vlasnik broda »Eterno« pobija rješenje navodeći da će »ustati tužbom radi ništavosti ugovora o zajmu i hipoteci sklopljenog 19. 09. 1988. jer je doveden u zabludu i prijevaru u pogledu visine duga«. Predložio je da se rješenje »u cjelini stavi izvan snage«.

Drugostepeni sud je žalbu prihvatio, ukinuo prvostepeno rješenje i stvar vratio prvostepenom sudu iz ovih bitnih razloga:

Ispitujući pobijano rješenje u granicama razloga iz čl. 365. st. 2. u vezi sa čl. 381. Zakona o parničnom postupku, koji se na odgovarajući način pri-

mjenjuje u izvan parničnom postupku upisivanja u upisnik brodova (čl. 269. st. 1. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi — »Sl. l. SFRJ«, broj 22/77, 13/82 i 30/85 — u nastavku teksta: ZPUP) ovaj drugostepeni sud je utvrdio da rješenje nije pravilno jer je doneseno uz pogrešnu primjenu prinudnih odredaba ZPUP-a.

Upis ugovornoga založnog prava na brodu prema odredbi čl. 246. ZPUP-a, mora sadržavati najmanje:

1. novčanu svotu potraživanja koja se osigurava ugovornim založnim pravom;
2. visinu kamata, ako se uz potraživanje moraju platiti;
3. tvrtku, odnosno naziv i sjedište, odnosno osobno ime i prebivalište ugovornog založnog vjerovnika;
4. odredbe o dospelosti, ako su u ispravi određene.

Navedene odredbe, koje su prema shvaćanju ovog suda prinudne naravi, obvezuju sud koji donosi rješenje o upisu ugovornog založnog prava u list C uloška glavne knjige upisnika brodova (čl. 240. st. 2. u vezi sa čl. 186. st. 1. ZPUP-a) da u izreci rješenja kojim dopušta upis, navede sve tražene podatke, pa tako i »odredbe o dospelosti, ako su u ugovoru određene«. To nadalje znači da sud u izreci rješenja u odnosu na dospelost potraživanja osiguranog ugovornim založnim pravom ne može dopustiti upis na način kako je to izvršeno u izreci pobijanog rješenja, tj. upućivanjem na »ugovor o hipoteci koji je priložen i nalazi se pohranjen u zbirci isprava«, već mora određeno u izreci citirati odredbe o dospelju kako su navedene u čl. II. ugovora o zajmu i hipoteci od 19. 09. 1988.

Okolnosti koje navodi žalitelj u žalbi, posebno tvrdnja da će »ustati tužbom radi ništavosti ugovora o zajmu i hipoteci od 19. 09. 1988.«, na temelju kojeg je zatražen upis ugovornog založnog prava, nije relevantna za dopuštanje upisa. Naime, sve dok se pravomoćnom odlukom suda na zahtjev žalitelja ne utvrdi ništavost citiranog ugovora, nema osnove da se ne dopusti upis ugovornog založnog prava. Žalitelj bi, prema shvaćanju ovog suda, samo pod uvjetima predviđenim odredbama ZPUP-a nakon što pokrene postupak pred sudom radi utvrđenja ništavosti ugovora, mogao zatražiti upis zabilježbe spora.

S obzirom na izloženo, valjalo je temeljem čl. 380. t. 3. ZPP-a u vezi sa čl. 269. st. 1. ZPUP-a pobijano rješenje ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovni postupak, s time da u nastavku postupka prvostepeni sud ponovno donese rješenje o upisu ugovornog založnog prava koji će sadržavati sve podatke predviđene čl. 246. ZPUP-a, posebno odredbe o dospelosti kako su određene u čl. II. ugovora o zajmu i hipoteci od 19. 09. 1988. i nakon toga rješenje dostaviti Lučkoj kapetaniji u Dubrovniku koja će izvršiti brisanje upisa na temelju rješenja toga suda broj R-105/88 od 28. 02. 1989. i ponovno izvršiti upis u skladu s novim rješenjem.

Pave Dević

Bilješka. — Gornja presuda se odnosi samo na podatke koji se po zakonu moraju unijeti u upisnik. Ukoliko stranke ugovore i nešto drugo, bit će običajeno za taj sadržaj ugovora, u upisnik unijeti klauzulu koja se poziva na ispravu pohranjenu u zbirci isprava.

Branko Jakaša

Summary

THE CONTENT OF A MORTGAGE

When entering a Yugoslav Mortgage is effected in a Ship's Registry it is necessary also to enter the dates when each of the loan instalments provided for in the Loan Agreement are to be repaid. If the Mortgagor attacks the Court's Decree granting the entry of a Yugoslav Mortgage he can claim the annotation of the suit to be entered in the Ship's Registry. The deletion of the Mortgage can be effected only after the final Court judgment is delivered proclaiming the previous Court Decree granting the entry to be null and void.